ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 28ης Ιουνίου 2000 *

Στην υπόθεση C-116/00,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του cour d'appel de Paris (Γαλλία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά

Claude Laguillaumie,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 30 και 36 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ), 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρων 81 ΕΚ και 82 ΕΚ), καθώς και των οδηγιών 83/189/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1983, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών (ΕΕ L 109, σ. 8), 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1991, για την τροποποίηση της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ L 78, σ. 32), και 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (ΕΕ L 365, σ. 10),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους G. C. Rodríguez Iglesias, Πρόεδρο, J. C. Moitinho de Almeida, D. A. O. Edward, L. Sevón (εισηγητή) και R. Schintgen, προέδρους τμήματος, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, A. La Pergola, J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm, M. Wathelet, B. Σκουρή και την F. Macken, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs
γραμματέας: R. Grass

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

1 Με έγγραφο που φέρει τον τίτλο «Requête dans l'intérêt de la loi» (άσκηση ποινικής διώξεως), είναι άνευ ημερομηνίας και περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Μαρτίου 2000, το cour d'appel de Paris υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία των άρθρων 30 και 36 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ), 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρων 81 ΕΚ και 82 ΕΚ), καθώς και των οδηγιών 83/189/ΕΟΚ Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1983, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών (ΕΕ L 109, σ. 8), 91/156/ΕΟΚ Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1991, για την τροποποίηση της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ L 78, σ. 32), και 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (ΕΕ L 365, σ. 10).

2 Το ερώτημα αυτό τέθηκε στο πλαίσιο ποινικών διώξεων που ασκήθηκαν κατά του C. Laguillaumie, κατηγορηθέντος ότι εν γνώσει παρέλειψε να εξασφαλίσει, ο ίδιος ή μέσω τρίτων, τη διάθεση ή να συμβάλει στη διάθεση των αποβλήτων που δημιουργούνται από τα προϊόντα, τα οποία η επιχείρηση την οποία διευθύνει πωλεί ή θέτει στη διάθεση των καταναλωτών, παράβαση η οποία προβλέπεται και τιμωρείται από τα άρθρα 6-2° και 24 του νόμου αριθ. 75-633, της 15ης Ιουλίου 1975, περί της διαθέσεως αποβλήτων και της ανακτήσεως υλικών (*JORF* της 16ης Ιουλίουι 1975, σ. 7279), όπως διευκρινίσθηκαν με το διάταγμα αριθ. 92-377, της 1ης Απριλίου 1992, περί εφαρμογής, ως προς τα απόβλητα που προκύπτουν από την εγκατάλειψη των συσκευασιών, του νόμου αριθ. 75-633 (*JORF* της 3ης Απριλίου 1992, σ. 5003).

3 Από τα άρθρα 4 και 6 του διατάγματος αριθ. 92-377 προκύπτει μεταξύ άλλων ότι κάθε παραγωγός, του οποίου τα προϊόντα διατίθενται στο εμπόριο εντός συσκευασίας, έχει την υποχρέωση να συμβάλλει ή να φροντίζει για τη διάθεση του συνόλου των αποβλήτων που προέρχονται από τη συσκευασία. Προς τον σκοπό αυτό, μπορεί να αναθέσει την ανάληψη των χρησιμοποιηθεισών συσκευασιών σ' έναν οργανισμό εγκριθέντα με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Οικονομίας, Βιομηχανίας, Γεωργίας καθώς και του αρμόδιου για την τοπική αυτοδιοίκηση υπουργού.

4 Όπως αναφέρονται με την απόφαση περί παραπομπής, οι λύσεις τις οποίες μπορούν να υιοθετήσουν οι επαγγελματίες για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τη διάθεση των συσκευασιών των προϊόντων οικιακής χρήσεως είναι, επομένως, οι ακόλουθες:

— είτε η συνεργασία με οργανισμό εγκεκριμένο από τις δημόσιες αρχές και επιφορτισμένο με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ανακτήσεως και αξιοποιήσεως των προερχομένων από τις συσκευασίες αποβλήτων, εν προκειμένω την Eco Emballages SA (στο εξής: Eco Emballages), εγκεκριμένη από το 1993 από τις δημόσιες αρχές, δυνάμει του διατάγματος αριθ. 92/377,

— είτε η θέση σε εφαρμογή ενός ιδίου συστήματος συλλογής και διαθέσεως των συσκευασιών που αυτοί χρησιμοποιούν.

5 Επειδή ο C. Laguillaumie δεν έλαβε κανένα μέτρο, ο ίδιος ή μέσω τρίτων, προκειμένου η εταιρία του να τηρήσει τις υποχρεώσεις της σχετικά με τη διάθεση των συσκευασιών, η εισαγγελική αρχή άσκησε ποινικές διώξεις κατ' αυτού.

6 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, εγκληθείς για τα γεγονότα αυτά ενώπιον του tribunal correctionnel d'Auxerre (Γαλλία), ο κατηγορούμενος απηλλάγη για τον λόγο ότι το διάταγμα αριθ. 92/377 δεν ήταν σύμφωνο προς την οδηγία 91/156.

7 Διωχθείς ενώπιον του cour d'appel de Paris, υποστήριξε ότι η Eco Emballages διαπράττει καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης. Συνεπώς, η γαλλική κανονιστική ρύθμιση στην οποία στηρίζονται οι ασκηθείσες κατ' αυτού διώξεις παραβιάζει τις αρχές που διατυπώνουν τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης, το δε διάταγμα αριθ. 92/377 είναι ακόμη ασαφές όσον αφορά ορισμένα μέτρα που πρέπει να εφαρμοσθούν ενόψει της συμβολής στη διάθεση των αποβλήτων.

8 Το cour d'appel συνεχίζει έτσι:

«Για τους λόγους αυτούς, κατόπιν διασκέψεως, το cour d'appel ζητεί τη γνώμη του Δικαστηρίου επί προδικαστικού ερωτήματος σχετικά με το συμβατό του διατάγμα-

τος της 1ης Απριλίου 1992 και των υπουργικών αποφάσεων της 12ης Νοεμβρίου 1992 και της 30ής Αυγούστου 1996, περί εγκρίσεως αποκλειστικά της εταιρίας Eco Emballages να προβαίνει στην ανάκτηση όλων των προϊόντων, εκτός υάλου και φαρμάκων, σε όλη τη γαλλική επικράτεια, προς τις αρχές που διατυπώνονται

— στο άρθρο 85 της Συνθήκης της Ρώμης,

— στο άρθρο 86 της Συνθήκης της Ρώμης,

— στην οδηγία 91/156 της 18ης Μαρτίου 1991,

— στην οδηγία (...) [83/189] της 28ης Μαρτίου 1983,

— στα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης της Ρώμης (...) και στην οδηγία (...) 94/62 της 20ής Δεκεμβρίου 1994.»

9 Το cour d'appel αναφέρει ότι στην αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως επισυνάπτονται οι νομικές διατάξεις, το υπόμνημα αντικρούσεως του C. Laguillaumie και το «φωτοαντίγραφο της διαδικασίας» που κινήθηκε κατά του τελευταίου από την περιφερειακή διεύθυνση ανταγωνισμού, καταναλώσεως και καταστολής της απάτης.

10 Πρέπει να παρατηρηθεί εκ προοιμίου ότι το ερώτημα τέθηκε με έγγραφο που δεν έχει ημερομηνία και που φέρει τον τίτλο «Άσκηση ποινικής διώξεως». Μια τέτοια μορφή

είναι μεν ασυνήθιστη, πλην όμως δεν απόκειται στο Δικαστήριο, ενόψει της κατανομής των λειτουργιών μεταξύ αυτού και του εθνικού δικαστηρίου που του υποβάλλει προδικαστικό ερώτημα, να εξετάσει αν η απόφαση με την οποία του υποβλήθηκε το ερώτημα ελήφθη από το εν λόγω εθνικό δικαστήριο σύμφωνα με τους κανόνες του εθνικού δικαίου περί οργανώσεως των δικαστηρίων και της δικονομίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 1982, 65/81, Reina, Συλλογή 1982, σ. 33, σκέψη 7).

11 Εξάλλου, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία του, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 234 ΕΚ, να αποφανθεί επί του συμβατού εθνικής διατάξεως με το κοινοτικό δίκαιο (απόφαση της 11ης Ιουνίου 1987, 14/86, Pretore di Salò κατά X, Συλλογή 1987, σ. 2545, σκέψη 15).

12 Το Δικαστήριο μπορεί ωστόσο να συναγάγει από τα ερωτήματα που διατυπώνει το εθνικό δικαστήριο, και λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα που αυτό εκθέτει, εκείνα τα στοιχεία που αναφέρονται στην ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, για να δώσει στο εν λόγω δικαστήριο τη δυνατότητα να επιλύσει το νομικό ζήτημα που το απασχολεί (προπαρατεθείσα απόφαση Pretore di Salò κατά X, σκέψη 16).

13 Τέλος, επιβάλλεται να εξετασθεί αν η απόφαση περί παραπομπής περιέχει τα αναγκαία στοιχεία που θα καταστήσουν δυνατό στο Δικαστήριο να προβεί σε ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου που θα είναι χρήσιμη στον εθνικό δικαστή, αφού ακούσει τους ενδιαφερομένους στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 20 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου.

14 Πρέπει να υπομνησθεί συναφώς ότι οι πληροφορίες που παρέχονται με τις αποφάσεις περί παραπομπής δεν χρησιμεύουν μόνο στο να καθιστούν δυνατό στο Δικαστήριο να δίδει χρήσιμες απαντήσεις, αλλά και στο να παρέχουν τη δυνατότητα στις κυβερνήσεις των κρατών μελών και στους λοιπούς ενδιαφερομένους διαδίκους να υποβάλλουν παρατηρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 20 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου (διάταξη της 2ας Μαρτίου 1999, C-422/98, Colonia Versicherung κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-1279, σκέψη 5). Στο Δικαστήριο εναπόκειται να μεριμνά για τη διασφάλιση της δυνατότητας αυτής, λαμβανομένου υπόψη ότι, βάσει της προ-

αναφερθείσας διατάξεως, μόνον οι αποφάσεις περί παραπομπής κοινοποιούνται στους ενδιαφερομένους διαδίκους (απόφαση της 1ης Απριλίου 1982, 141/81 έως 143/81, Holdijk κ.λπ., Συλλογή 1982, σ. 1299, σκέψη 6· διάταξη της 13ης Μαρτίου 1996, C-326/95, Banco de Fomento e Exterior, Συλλογή 1996, σ. I-1385, σκέψη 7, και απόφαση της 13ης Απριλίου 2000, C-176/96, Lehtonen και Castors Braine, Συλλογή 2000, σ I-2681, σκέψη 23).

15 Κατά πάγια νομολογία, η ανάγκη να γίνει ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου χρήσιμη στο εθνικό δικαστήριο απαιτεί τον εκ μέρους του δικαστηρίου αυτού προσδιορισμό του πραγματικού και κανονιστικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται τα ερωτήματα που υποβάλλει ή, τουλάχιστον, τη διευκρίνιση των πραγματικών ενδεχομένων στα οποία στηρίζονται τα ερωτήματα αυτά (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 1993, C-320/90 έως C-322/90, Telemarsicabruzzo κ.λπ., Συλλογή 1993, σ. I-393, σκέψη 6· διατάξεις της 19ης Μαρτίου 1993, C-157/92, Banchero, Συλλογή 1993, σ. I-1085, σκέψη 4· της 30ής Απριλίου 1998, C-128/97 και C-137/97, Testa και Modesti, Συλλογή 1998, σ. I-2181, σκέψη 5· της 8ης Ιουλίου 1998, C-9/98, Agostini, Συλλογή 1998, σ. I-4261, σκέψη 4· προπαρατεθείσα διάταξη Colonia Versicherung κ.λπ., σκέψη 4, και προπαρατεθείσα απόφαση Lehtonen και Castors Braine, σκέψη 22).

16 Το Δικαστήριο ενέμεινε επίσης στη σημασία της εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου αναφοράς των ακριβών λόγων για τους οποίους διερωτήθηκε ως προς την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου και έκρινε αναγκαία την υποβολή των προδικαστικών ερωτημάτων στο Δικαστήριο (διατάξεις της 25ης Ιουνίου 1996, C-101/96, Italia Testa, Συλλογή 1996, σ. I-3081, σκέψη 6· Testa και Modesti, προπαρατεθείσα, σκέψη 15, και Agostini, προπαρατεθείσα, σκέψη 6). Έτσι, το Δικαστήριο έκρινε ότι είναι απαραίτητο ο εθνικός δικαστής να παρέχει ορισμένες τουλάχιστον εξηγήσεις για τους λόγους που τον οδήγησαν στην επιλογή των κοινοτικών διατάξεων των οποίων ζητεί την ερμηνεία και για τη σχέση που θεωρεί ότι υφίσταται μεταξύ των διατάξεων αυτών και της εθνικής νομοθεσίας η οποία εφαρμόζεται στην επίδικη διαφορά (διάταξη της 7ης Απριλίου 1995, C-167/94, Grau Gomis κ.λπ., Συλλογή 1995, σ. I-1023, σκέψη 9).

17 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η απόφαση περί παραπομπής δεν περιέχει επαρκή στοιχεία ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις αυτές.

18 Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο δεν εξηγεί ρητώς τη σχέση που υφίσταται μεταξύ εκάστης των διατάξεων των οποίων ζητεί την ερμηνεία και της πραγματικής κατα-

στάσεως ή της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας. Έτσι, μεταξύ άλλων, δεν διευκρινίζεται ούτε ποια μπορεί να είναι η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως, που αμφισβητείται ως προς το άρθρο 86 της Συνθήκης, ούτε ποια είναι η εθνική διάταξη της οποίας η εκτίμηση από το αιτούν δικαστήριο χρήζει της προηγουμένης ερμηνείας της οδηγίας 83/189.

19 Ελλείψει των στοιχείων αυτών, δεν είναι δυνατό να καθοριστεί το συγκεκριμένο ζήτημα ερμηνείας που θα μπορούσε να ανακύψει σε σχέση με κάθε μία από τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου των οποίων την ερμηνεία ζητεί το αιτούν δικαστήριο. Επομένως, η απαίτηση ακρίβειας ως προς το πραγματικό και κανονιστικό πλαίσιο ισχύει όλως ιδιαιτέρως στον τομέα του ανταγωνισμού, που τον χαρακτηρίζουν περίπλοκες πραγματικές και νομικές καταστάσεις (προπαρατεθείσα διάταξη Banchero, σκέψη 5, και προπαρατεθείσα απόφαση Lehtonen και Castors Braine, σκέψη 22).

20 Βεβαίως, το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι επισυνάπτει στην αίτησή του το υπόμνημα αντικρούσεως του C. Laguillaumie και τον φάκελο της εθνικής διαδικασίας.

21 Τα έγγραφα αυτά μπορούν μεν να εξηγήσουν το πλαίσιο εντός του οποίου τέθηκε το ερώτημα, πρέπει όμως να υπομνησθεί ότι το άρθρο 234 ΕΚ θεσπίζει διαδικασία άμεσης συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, κατά την οποία οι ενδιαφερόμενοι διάδικοι καλούνται απλώς να υποβάλουν παρατηρήσεις εντός του νομικού πλαισίου που χάραξε το αιτούν δικαστήριο (διάταξη της 28ης Απριλίου 1998, C-116/96 REV, Reisebüro Binder, Συλλογή 1998, σ. I-1889, σκέψη 7).

22 Εντός των ορίων που θέτει το άρθρο 234 ΕΚ, εναπόκειται επομένως αποκλειστικά στα εθνικά δικαστήρια να αποφασίζουν επί της αρχής και του αντικειμένου της ενδεχομένης παραπομπής στο Δικαστήριο (προπαρατεθείσα διάταξη Reisebüro Binder, σκέψη 8).

23 Στο αιτούν δικαστήριο απόκειται, επομένως, να εξηγήσει, με την ίδια την απόφαση περί παραπομπής, το πραγματικό και κανονιστικό πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, τους λόγους για τους οποίους διερωτάται ως προς την ερμηνεία ειδικώς ορισμένων κοινοτικών διατάξεων, καθώς και τη σχέση που θεωρεί ότι υφίσταται μεταξύ των διατάξεων αυτών και της εθνικής νομοθεσίας η οποία έχει εφαρμογή στην επίδικη διαφορά.

24 Η απόφαση περί παραπομπής είναι αυτή που χρησιμεύει ως βάση για τη διαδικασία που εκτυλίσσεται ενώπιον του Δικαστηρίου. Εξάλλου, όπως έχει υπομνησθεί στη σκέψη 14 της παρούσας διατάξεως, μόνον η απόφαση περί παραπομπής κοινοποιείται στους ενδιαφερομένους διαδίκους, κυρίως στα κράτη μέλη, συνοδευομένη από μετάφραση στην επίσημη γλώσσα κάθε κράτους, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου.

25 Έτσι, σε μια υπόθεση όπου το αιτούν δικαστήριο θεωρούσε ότι η απόφασή του επαναλάμβανε τα αιτήματα των εναγουσών, την έκθεση των πραγματικών περιστατικών καθώς και τις απόψεις και τα επιχειρήματα που ανέπτυξαν οι διάδικοι της κύριας δίκης με τις προτάσεις τους, το Δικαστήριο έκρινε ότι το γεγονός ότι το εθνικό δικαστήριο παρέπεμψε στις παρατηρήσεις των διαδίκων της κύριας δίκης, οι οποίες εξάλλου μπορούν να περιέχουν διιστάμενες εκδοχές της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιόν του, δεν μπορεί να διαφυλάξει τη δυνατότητα των διαδίκων να καταθέσουν παρατηρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 20 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου (προπαρατεθείσα διάταξη Colonia Versicherung κ.λπ., σκέψη 8).

26 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 92 και 103, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ότι το υποβληθέν στο Δικαστήριο ερώτημα είναι προδήλως απαράδεκτο.

Επί των δικαστικών εξόδων

27 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

διατάσσει:

Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε το cour d'appel de Paris, με απόφαση που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Μαρτίου 2000, είναι απαράδεκτη.

Λουξεμβούργο, 28 Ιουνίου 2000.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

G. C. Rodríguez Iglesias